

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ປະທານປະເທດ

ເລກທີ...**026**...../ປປຫ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ...**06 ມັງກອນ 2020**.....

ລັດຖະດໍາລັດ
ຂອງປະທານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍກິລາ-ກາຍຍະກຳ (ສະບັບປັບປຸງ)

- ອີງຕາມ ລັດຖະທຳມະນູນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2015) ໝວດທີ VI ມາດຕາ 67 ຂໍ້ 1;
- ອີງຕາມ ມະຕິຂອງກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ສະບັບເລກທີ 29/ສພຊ, ລົງວັນທີ 25 ພະຈິກ 2019 ກ່ຽວກັບການຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍວ່າດ້ວຍກິລາ-ກາຍຍະກຳ (ສະບັບປັບປຸງ);
- ອີງຕາມ ໜັງສືສະເໜີຂອງຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ສະບັບເລກທີ 31/ຄປຈ, ລົງວັນທີ 10 ທັນວາ 2019.

ປະທານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດໍາລັດ:

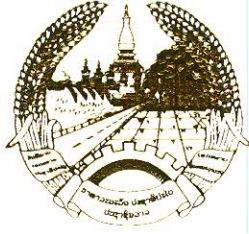
ມາດຕາ 1 ປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍກິລາ-ກາຍຍະກຳ (ສະບັບປັບປຸງ).

ມາດຕາ 2 ລັດຖະດໍາລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ

ບຸນຍັງ ວໍລະຈິດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ **29** /ສພຊ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ **25 / 11 / 19**

ມະຕິ

ຂອງກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ

ກ່ຽວກັບການຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍວ່າດ້ວຍກິລາ-ກາຍຍະກຳ (ສະບັບປັບປຸງ)

ອີງຕາມລັດຖະທຳມະນູນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2015) ມາດຕາ 53 ຂໍ້ 1 ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສະພາແຫ່ງຊາດ (ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2015) ມາດຕາ 11 ຂໍ້ 1.

ພາຍຫຼັງທີ່ກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນ ເທື່ອທີ 8 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດທີ VIII ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາ ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍກິລາ-ກາຍຍະກຳ (ສະບັບປັບປຸງ) ໃນວາລະ ກອງປະຊຸມ ຄັ້ງວັນທີ 25 ພະຈິກ 2019.

ກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ຕົກລົງ:

ມາດຕາ 1 ຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍວ່າດ້ວຍກິລາ-ກາຍຍະກຳ (ສະບັບປັບປຸງ) ດ້ວຍຄະແນນສຽງຫຼາຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງ ຂອງຈຳນວນສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ.

ມາດຕາ 2 ມະຕິສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ

ປານີ ຢາທໍ່ຕູ້

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 74 /ສພຊ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 25 ພະຈິກ 2019

ກົດໝາຍ
ວ່າດ້ວຍກິລາ-ກາຍຍະກຳ
(ສະບັບປັບປຸງ)

ພາກທີ I
ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1 (ປັບປຸງ) ຈຸດປະສົງ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ກຳນົດ ຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມ ກວດກາ ວຽກງານກິລາ-ກາຍຍະກຳ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ມີການຂະຫຍາຍຕົວ, ມີຄຸນນະພາບ, ກ້າວໜ້າ, ທັນສະໄໝ, ເສີມສ້າງບັນຍາກາດທີ່ສົດໃສໃນສັງຄົມ ເຮັດໃຫ້ພົນລະເມືອງລາວມີສຸຂະພາບແຂງແຮງ ທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈ, ມີນ້ຳໃຈນັກກິລາ, ເຄົາລົບກົດລະບຽບ, ກະຕິກາ ແລະ ມີສະຕິຊາດ ແນໃສ່ຜັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ສິ່ງເສີມດ້ານພອນສະຫວັນ, ຍົກສູງຖານະບົດບາດ, ກຽດສັກສີຂອງຊາດ ແລະ ເພີ່ມທະວີຄວາມສາມັກຄີ, ມິດຕະພາບ ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບອະນຸພາກພື້ນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ, ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຜັດທະນາປະເທດຊາດ.

ມາດຕາ 2 (ປັບປຸງ) ກິລາ-ກາຍຍະກຳ

ກິລາ-ກາຍຍະກຳ ແມ່ນ ຂະບວນການເຄື່ອນໄຫວທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ການຮຽນ, ການຝຶກແອບ, ການຝຶກຊ້ອມ, ການແຂ່ງຂັນ, ການສະແດງ, ການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ແບບບຸກຄົນ, ແບບໝູ່ຄະນະ ທີ່ມີສິລະປະ ແລະ ລວດລາຍສະເພາະກ່ຽວກັບກິລາ.

ມາດຕາ 3 (ປັບປຸງ) ການອະທິບາຍຄຳສັບ

ຄຳສັບທີ່ນຳໃຊ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. ນັກກິລາ ໝາຍເຖິງ ຜູ້ທີ່ຫຼິ້ນກິລາ, ເຂົ້າຮ່ວມ ຝຶກແອບ, ຝຶກຊ້ອມ, ສະແດງ ແລະ ແຂ່ງຂັນກິລາປະເພດໃດໜຶ່ງ;
2. ບຸກຄະລາກອນກິລາ-ກາຍຍະກຳ ໝາຍເຖິງ ຜູ້ບໍລິຫານການກິລາ, ຜູ້ຊ່ຽວຊານກ່ຽວກັບກິລາ, ນັກວິທະຍາສາດ, ນັກຈິດຕະສາດ, ນັກການແພດກິລາ, ກຳມະການຕັດສິນ ແລະ ຄູ່ຝຶກກິລາ;

3. ກຳມະການຕັດສິນ ໝາຍເຖິງ ຜູ້ທີ່ມີ ວິຊາສະເພາະ, ຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ, ປະສົບການ, ເຂົ້າໃຈກົດລະບຽບ ແລະ ກະຕິກາກິລາປະເພດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຊຶ່ງຖືກມອບໝາຍໃຫ້ຕັດສິນກິລາປະເພດໃດໜຶ່ງ;
4. ຄູຝຶກກິລາ ໝາຍເຖິງ ຜູ້ທີ່ມີວິຊາສະເພາະ, ມີຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ, ປະສົບການ, ຄວາມຊຳນານ ແລະ ເປັນຜູ້ແນະນຳ, ຝຶກສອນວິຊາກິລາ-ກາຍຍະກຳ ປະເພດໃດໜຶ່ງ ໃຫ້ແກ່ນັກກິລາ;
5. ເຕັ້ນອາເອໂຣບົກ ໝາຍເຖິງ ການອອກກຳລັງກາຍ ຕາມຈັງຫວະສຽງດົນຕີ ຫຼື ສຽງເພງ;
6. ກະຕິກາ ໝາຍເຖິງ ຂໍ້ກຳນົດຂອງປະເພດກິລາໃດໜຶ່ງ ວາງອອກຕາມປະເພດກິລາທີ່ມີຄວາມເອກະພາບ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການແຂ່ງຂັນຢ່າງຍຸຕິທຳ.

ມາດຕາ 4 (ປັບປຸງ) ນະໂຍບາຍຂອງລັດກ່ຽວກັບວຽກງານກິລາ-ກາຍຍະກຳ

ລັດ ຖືເອົາກິລາ-ກາຍຍະກຳ ເປັນວຽກງານໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນ ໃນການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ທາງດ້ານສຸຂະພາບ ຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈ, ສ້າງໃຫ້ຄົນເຮົາເປັນຜູ້ທີ່ມີຄວາມ ດຸໝັ່ນ, ອິດທິນ, ທຸ່ນທ່ຽງ, ເຂັ້ມແຂງ, ເສຍສະລະ, ມີລະບຽບວິໄນ, ເອກອ້າງທະນິງໃຈ, ມີນ້ຳໃຈຮັກຊາດ ເຮັດໃຫ້ສັງຄົມມີຊີວິດຊີວາ ແລະ ມີບັນຍາກາດເບີກບານມ່ວນຊື່ນ.

ລັດ ສົ່ງເສີມການສ້າງຂະບວນການກິລາ-ກາຍຍະກຳມວນຊົນ ແລະ ການສ້າງກິລາລະດັບສູງ ກ້າວໄປເຖິງການສ້າງກິລາອາຊີບ ແລະ ອະນຸລັກ, ພັດທະນາກິລາ-ກາຍຍະກຳພື້ນເມືອງ ຂອງປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າ, ກິລາ-ກາຍຍະກຳ ອະນຸຊົນ, ເຍົາວະຊົນ, ຊາວໜຸ່ມ, ນັກຮຽນ, ນັກສຶກສາ, ຜູ້ອາຍຸສູງ, ແມ່ຍິງ ແລະ ຄົນພິການ.

ລັດ ເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນານັກກິລາ-ກາຍຍະກຳ ດ້ວຍການສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ສະໜອງງົບປະມານ, ພາຫະນະ, ວັດຖຸປະກອນ, ຄູຝຶກ, ຜູ້ຊ່ຽວຊານ, ບຸກຄະລາກອນກິລາ-ກາຍຍະກຳ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໂດຍມີນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມສະເພາະແກ່ນັກກິລາ ທີ່ມີພອນສະຫວັນ ແລະ ມີຜົນງານດີເດັ່ນ.

ລັດ ຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ ໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ລົງທຶນໃສ່ການພັດທະນາກິລາ-ກາຍຍະກຳ ດ້ວຍການສ້າງເງື່ອນໄຂອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ນະໂຍບາຍອື່ນ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 5 (ປັບປຸງ) ຫຼັກການ ກ່ຽວກັບວຽກງານກິລາ-ກາຍຍະກຳ

ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານກິລາ-ກາຍຍະກຳ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ດັ່ງນີ້:

1. ສອດຄ່ອງກັບແນວທາງ ນະໂຍບາຍ, ລັດຖະທຳມະນູນ, ກົດໝາຍ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ;
2. ມີລັກສະນະຊາດ, ມະຫາຊົນ, ວິທະຍາສາດ ແລະ ທັນສະໄໝ;
3. ຕິດພັນກັບການສຶກສາ, ວັດທະນະທຳ, ການພັດທະນາຄົນລຸ່ນໜຸ່ມ, ສ້າງນັກກິລາໃຫ້ມີກຳລັງກາຍແຂງແຮງ, ມີໄຫວພິບ, ມີລະບຽບວິໄນເຂັ້ມງວດ, ມີນ້ຳໃຈຮັກຊາດ, ມີຄວາມອິດທິນເສຍສະລະ, ມີຈິດໃຈເຂັ້ມແຂງ, ມີຄວາມດຸໝັ່ນ, ຫ່າງໄກຈາກສິ່ງເສບຕິດ ແລະ ສິ່ງຫຍໍ້ທໍ້ ອື່ນໆ;
4. ຮັບປະກັນໃຫ້ທິດສະດີ ຕິດພັນກັບພຶດຕິກຳຕົວຈິງ, ຕິດພັນກັບການຝຶກແອບ, ຝຶກຊ້ອມ, ການສະແດງ ແລະ ການແຂ່ງຂັນ ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ, ລະດັບຊາດ, ອະນຸພາກພື້ນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ;
5. ມີຄວາມສະເໝີພາບ, ເປັນເອກະພາບ, ຖືກຕ້ອງ, ໂປ່ງໃສ, ເປີດເຜີຍ, ຍຸຕິທຳ ແລະ ສາມາດກວດສອບໄດ້;

6. ສອດຄ່ອງກັບສິນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ມາດຕາ 6 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ຜົນທະຂອງຜົນລະເມືອງລາວຕໍ່ວຽກງານກິລາ-ກາຍຍະກຳ

ຜົນລະເມືອງລາວທຸກຄົນໂດຍບໍ່ຈຳແນກ ອາຍຸ, ເພດ, ໄວ, ສຸຂະພາບ, ການພິການ, ຖານະດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ລ້ວນແຕ່ມີສິດເຂົ້າຮ່ວມການເຄື່ອນໄຫວກິລາ-ກາຍຍະກຳປະເພດຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນ ກິດຈະກຳການອອກກຳລັງກາຍ, ການຫຼິ້ນ, ການສະແດງ, ການແຂ່ງຂັນ, ການຊົມ, ການເຊຍ ແລະ ການພັດທະນາກິລາ-ກາຍຍະກຳ.

ບຸກຄົນ, ຄອບຄົວ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ມີຜົນທະປະກອບສ່ວນທຶນຮອນ, ພາຫະນະ, ວັດຖຸປະກອນ, ເທື່ອແຮງ ແລະ ສະຕິປັນຍາ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາກິລາ-ກາຍຍະກຳ ໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວ, ເຂັ້ມແຂງ, ກ້າວໜ້າ ແລະ ທັນສະໄໝ.

ມາດຕາ 7 (ໃໝ່) ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ກິດໝາຍ

ກິດໝາຍສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ສຳລັບ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວວຽກງານກ່ຽວກັບກິລາ-ກາຍຍະກຳ ຢູ່ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 8 (ປັບປຸງ) ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ສົ່ງເສີມການພົວພັນຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ອະນຸພາກພື້ນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນບົດຮຽນດ້ານວິຊາການ, ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ, ການຈັດການແຂ່ງຂັນ, ການເຂົ້າຮ່ວມການສະແດງ, ການແຂ່ງຂັນ, ການສ້າງນັກກິລາ, ຍົກລະດັບບຸກຄະລາກອນກິລາ-ກາຍຍະກຳ ແລະ ການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ເພື່ອພັດທະນາວຽກງານກິລາ-ກາຍຍະກຳ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ, ປະຕິບັດສິນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ພາກທີ II

ກິລາ-ກາຍຍະກຳ

ໝວດທີ 1

ໝວດ, ລາຍການ, ລະດັບ ແລະ ຮູບແບບ ກິລາ-ກາຍຍະກຳ

ມາດຕາ 9 (ປັບປຸງ) ໝວດກິລາ-ກາຍຍະກຳ

ໝວດກິລາ-ກາຍຍະກຳ ແມ່ນ ການຈັດຫຼາຍປະເພດກິລາເຂົ້າເປັນໝວດສະເພາະ ຕາມລັກສະນະຂອງການແຂ່ງຂັນ.

ກິລາ-ກາຍຍະກຳ ມີ ສາມໝວດ ດັ່ງນີ້:

- 1. ທາງອາກາດ;
- 2. ທາງບົກ;
- 3. ທາງນ້ຳ.

ແຕ່ລະໜວດກິລາ-ກາຍຍະກຳ ມີ ຫຼາຍປະເພດ. ແຕ່ລະປະເພດຕ້ອງໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຈາກສະຫະພັນກິລາ-ກາຍຍະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ, ລະດັບຊາດ ໂດຍມີການຮັບຮອງຈາກຂະແໜງການສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ.

ມາດຕາ 10 (ປັບປຸງ) ລາຍການກິລາ-ກາຍຍະກຳ

ລາຍການກິລາ-ກາຍຍະກຳ ແມ່ນ ລາຍການແຂ່ງຂັນ ຂອງແຕ່ລະປະເພດກິລາ ຕາມລະບຽບ ແລະ ກະຕິກາ ຂອງແຕ່ລະຄັ້ງ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດກິລາ ເປັນຕົ້ນ:

- ປະເພດໂດດຈ້ອງ ມີລາຍການ ສິລະປະ, ເປົ້າໝາຍ ແລະ ອື່ນໆ;
- ປະເພດແລ່ນ ມີລາຍການແລ່ນ ໜຶ່ງຮ້ອຍແມັດ, ສອງຮ້ອຍແມັດ, ສີ່ຮ້ອຍແມັດ, ໜຶ່ງພັນຫ້າຮ້ອຍແມັດ, ສິບພັນແມັດ, ແລ່ນມາຮາທອນ ແລະ ແລ່ນ ອື່ນໆ;
- ປະເພດບານເຕະ ມີລາຍການບານເຕະຊາຍ, ບານເຕະຍິງ;
- ປະເພດລອຍນ້ຳ ມີລາຍການ ໜຶ່ງຮ້ອຍແມັດ, ສອງຮ້ອຍແມັດ, ສີ່ຄູນໜຶ່ງຮ້ອຍແມັດ, ໜຶ່ງພັນຫ້າຮ້ອຍແມັດ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 11 (ປັບປຸງ) ລະດັບ ກິລາ-ກາຍຍະກຳ

ກິລາ-ກາຍຍະກຳ ໄດ້ຈັດລະດັບຕາມຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຄວາມສາມາດ ຂອງກິລາ-ກາຍຍະກຳ.

ກິລາ-ກາຍຍະກຳ ມີ ສອງລະດັບ ດັ່ງນີ້:

1. ກິລາ-ກາຍຍະກຳມວນຊົນ
  - ຮາກຖານ ມີ ບ້ານ, ໂຮງຮຽນ, ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ແລະ ອື່ນໆ;
  - ຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ມີ ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ, ຂັ້ນເມືອງ.
2. ກິລາລະດັບສູງ
  - ລະດັບຊາດ;
  - ລະດັບອະນຸພາກພື້ນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

ມາດຕາ 12 ຮູບແບບ ກິລາ-ກາຍຍະກຳ

ກິລາ-ກາຍຍະກຳ ມີ ສອງຮູບແບບ ດັ່ງນີ້:

1. ສະໝັກຫຼິ້ນ;
2. ອາຊີບ.

ໝວດທີ 2 ກິລາ-ກາຍຍະກຳມວນຊືນ

ມາດຕາ 13 (ປັບປຸງ) ກິລາ-ກາຍຍະກຳມວນຊືນ

ກິລາ-ກາຍຍະກຳມວນຊືນ ແມ່ນ ກິດຈະກຳ ການຝຶກແອບ, ການຝຶກຊ້ອມ, ການສະແດງ, ການຫຼິ້ນ, ການແຂ່ງຂັນ ກິລາ-ກາຍຍະກຳຂອງພົນລະເມືອງທົ່ວໄປ ໂດຍບໍ່ຈຳແນກເຊື້ອຊາດ, ອາຍຸ, ເພດ, ໄວ, ສຸຂະພາບ, ການພິການ, ຖານະທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຢູ່ໃນຮາກຖານ, ຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ແນໃສ່ສິ່ງເສີມສຸຂະພາບ, ຄວາມສາມັກຄີ ແລະ ຄວາມມ່ວນຊື່ນເປັນຕົ້ນຕໍ ໂດຍປະຕິບັດຕາມກົດລະບຽບ, ເຕັກນິກ ແລະ ກະຕິກາ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ກິລາ-ກາຍຍະກຳມວນຊືນ ປະກອບດ້ວຍ:

- ກິລາ-ກາຍຍະກຳມວນຊືນທົ່ວໄປ;
- ພະລະສຶກສາ ແລະ ກິລາ-ກາຍຍະກຳ ໃນສະຖານການສຶກສາ;
- ກິລາ-ກາຍຍະກຳ ໃນກຳລັງປະກອບອາວຸດ.

ກ. ກິລາ-ກາຍຍະກຳມວນຊືນທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 14 (ປັບປຸງ) ກິລາ-ກາຍຍະກຳ ເພື່ອສຸຂະພາບ

ກິລາ-ກາຍຍະກຳ ເພື່ອສຸຂະພາບ ແມ່ນ ຂະບວນການຫັດກາຍຍະບໍລິຫານ, ການອອກກຳລັງກາຍ, ການຫຼິ້ນກິລາ, ການຢ່າງ, ການແລ່ນ, ເຕັ້ນອາເອໂຣບົກ, ໂຍຄະ, ການຍົດຢຽດ, ເຕັ້ນເຊຍລິດເດີ ແລະ ຂະບວນການແຂ່ງຂັນກິລາ-ກາຍຍະກຳປະເພດຕ່າງໆ ເພື່ອເສີມສ້າງສຸຂະພາບແຂງແຮງ ທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈ, ສ້າງຄວາມສາມັກຄີ, ຄວາມມ່ວນຊື່ນ.

ລັດ ແລະ ສັງຄົມ ສ້າງເງື່ອນໄຂ, ສົ່ງເສີມໃຫ້ພົນລະເມືອງ ທຸກເພດ, ທຸກໄວ ໄດ້ເຄື່ອນໄຫວຝຶກແອບ, ຝຶກຊ້ອມ, ຫຼິ້ນ, ສະແດງ ແລະ ແຂ່ງຂັນກິລາ-ກາຍຍະກຳ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ.

ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນທຸກຂັ້ນ ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ໂຄສະນາສຶກສາອົບຮົມ ໃຫ້ພົນລະເມືອງ, ຜູ້ອາຍຸສູງ, ແມ່ຍິງ ມີຄວາມຕື່ນຕົວ ແລະ ຕັ້ງໜ້າເຂົ້າຮ່ວມການເຄື່ອນໄຫວກິລາ-ກາຍຍະກຳ ໃຫ້ເປັນຂະບວນພິດພິນ ແລະ ສະໜ້າສະເໜີ.

ມາດຕາ 15 (ປັບປຸງ) ກິລາ-ກາຍຍະກຳ ສຳລັບຄົນພິການ

ກິລາ-ກາຍຍະກຳ ສຳລັບຄົນພິການ ແມ່ນ ຂະບວນການຫຼິ້ນກິລາ-ກາຍຍະກຳ, ການແຂ່ງຂັນກິລາຄົນພິການປະເພດຕ່າງໆ ຕາມກົດລະບຽບ, ເຕັກນິກ ແລະ ກະຕິກາ ການແຂ່ງຂັນກິລາຄົນພິການສາກົນ.

ລັດ ສົ່ງເສີມໃຫ້ຄົນພິການ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການເຄື່ອນໄຫວກິລາ-ກາຍຍະກຳ ເພື່ອສຸຂະພາບທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ສ້າງຄວາມມ່ວນຊື່ນ, ຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານຈິດໃຈ ເຊື່ອມຕົວເຂົ້າສັງຄົມເປັນຢ່າງດີ, ພ້ອມກັນນັ້ນ ລັດ ມີນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມໃຫ້ບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ອຸປະຖຳກິລາ-ກາຍຍະກຳ ສຳລັບຄົນພິການ.

ລັດ ແລະ ສັງຄົມ ປະຕິບັດລະບອບອຸດໜູນ ຕໍ່ນັກກິລາ-ກາຍຍະກຳຄົນພິການ ໃນການຝຶກ ແອບ, ຝຶກຊ້ອມ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມການແຂ່ງຂັນຊຶ່ງລາງວັນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ, ລະດັບຊາດ, ອະນຸພາກພື້ນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

ອົງການຄຸ້ມຄອງກິລາ-ກາຍຍະກຳທຸກຂັ້ນ ຕ້ອງປະສານສົມທົບກັບອົງການການຈັດຕັ້ງສັງ ຄົມ ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ຄົນພິການເຂົ້າຮ່ວມຂະບວນການກິລາ-ກາຍຍະກຳ ພ້ອມກັນນັ້ນ ກໍຕ້ອງຄົ້ນຄວ້າອອກ ແບບກິດຈະກຳ, ຫຼັກສູດ, ຕຳລາ ກິລາ-ກາຍຍະກຳ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄົນພິການແຕ່ລະປະເພດ.

ມາດຕາ 16 (ປັບປຸງ) ກິລາ-ກາຍຍະກຳ ສຳລັບຜູ້ອອກແຮງງານ

ກິລາ-ກາຍຍະກຳ ສຳລັບຜູ້ອອກແຮງງານ ແມ່ນ ຂະບວນການຫັດກາຍຍະບໍລິຫານ, ການ ອອກກຳລັງກາຍ, ຫຼິ້ນກິລາ, ການຢ່າງ, ການແລ່ນ, ເຕັ້ນອາເອໂຣບິກ, ໂຍຄະ ແລະ ຂະບວນການແຂ່ງຂັນ ກິລາ-ກາຍຍະກຳປະເພດຕ່າງໆ ເພື່ອເສີມສ້າງສຸຂະພາບແຂງແຮງ ທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈ, ສ້າງຄວາມ ສາມັກຄີ, ຄວາມມ່ວນຊື່ນ.

ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ທີ່ນຳໃຊ້ແຮງງານ ຕ້ອງຈັດຕັ້ງໃຫ້ຜູ້ ອອກແຮງງານທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນໄດ້ເຄື່ອນໄຫວກິລາ-ກາຍຍະກຳ ເພື່ອສົ່ງເສີມສຸຂະພາບ ແລະ ສາມາດປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນຢ່າງເປັນປົກກະຕິ.

ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ຕ້ອງສົມທົບກັບກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, ກະຊວງແຮງ ງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສ້າງປຶ້ມຄູ່ມືຫັດກາຍຍະບໍລິຫານ, ອອກແບບ ກິດຈະກຳກິລາ-ກາຍຍະກຳ ເພື່ອສຸຂະພາບ ແລ້ວນຳໄປເຜີຍແຜ່ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ຜູ້ອອກແຮງງານ ກໍຕ້ອງມີຄວາມຕື່ນຕົວເຄື່ອນໄຫວກິລາ-ກາຍຍະກຳ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ຕາມເງື່ອນໄຂ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 17 (ປັບປຸງ) ກິລາ-ກາຍຍະກຳພື້ນເມືອງ

ກິລາ-ກາຍຍະກຳພື້ນເມືອງ ແມ່ນ ກິດຈະກຳທີ່ມີຮູບແບບການຫຼິ້ນ, ການສະແດງ, ການແຂ່ງ ຂັນແບບດັ້ງເດີມ ຂອງປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າ ໃນວັນບຸນ, ງານປະເພນີຕ່າງໆ ເພື່ອເສີມສ້າງສຸຂະພາບແຂງ ແຮງ ທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈ, ສ້າງຄວາມສາມັກຄີ, ຄວາມມ່ວນຊື່ນ ເຊັ່ນ ກິລາໝາກຂ່າງ, ກິລາ ໝາກແລ້, ຍິ່ງໜ້າ, ຊ່ວງເຮືອ, ແຂ່ງກອງຄູ່, ກອງຫາງ, ມວຍລາຍລາວ, ຕີຄີ, ໂຍນໝາກຄອນ ແລະ ປະເພດ ອື່ນ.

ລັດ ອະນຸລັກ ແລະ ສົ່ງເສີມກິລາ-ກາຍຍະກຳພື້ນເມືອງຂອງປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າ ໃຫ້ມີການ ພັດທະນາ, ຍືນຍົງ ແລະ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານກິລາ-ກາຍຍະກຳແຕ່ລະຂັ້ນ ແລະ ສັງຄົມ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນ ການຈັດຕັ້ງ, ເຄື່ອນໄຫວກິລາ-ກາຍຍະກຳພື້ນເມືອງຂອງປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ.

ມາດຕາ 18 (ປັບປຸງ) ກິລາ-ກາຍຍະກຳ ເພື່ອການບັນເທີງ

ກິລາ-ກາຍຍະກຳ ເພື່ອການບັນເທີງ ແມ່ນ ກິດຈະກຳ ຊຶ່ງຜູ້ຫຼິ້ນນຳມາສະແດງ ເພື່ອຄວາມ ມ່ວນຊື່ນ ແລະ ເອກອ້າງຄວາມສາມາດໃນງານຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ການສະແດງກິລາ, ການເຕັ້ນອາເອໂຣບິກ, ເຕັ້ນເຊຍ ແລະ ອື່ນໆ.

ລັດ ສ້າງເງື່ອນໄຂ ໃຫ້ການພັດທະນາກິລາ-ກາຍຍະກຳ ເພື່ອການບັນເທີງ ແນໃສ່ສິ່ງເສີມຜູ້ ທີ່ມີພອນສະຫວັນ, ຄວາມສາມາດພິເສດ ແລະ ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງສັງຄົມ.

ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານກິລາ-ກາຍຍະກຳແຕ່ລະຂັ້ນ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວກິລາ-ກາຍຍະກຳ ເພື່ອການບັນເທີງໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມເງື່ອນໄຂ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 19 ການແຂ່ງຂັນກິລາ-ກາຍຍະກຳມວນຊົນ

ການແຂ່ງຂັນກິລາ-ກາຍຍະກຳມວນຊົນ ແມ່ນ ການແຂ່ງຂັນທົ່ວໄປກ່ຽວກັບປະເພດກິລາ-ກາຍຍະ ກຳໃດໜຶ່ງ ໂດຍບໍ່ເຈາະຈົງເຖິງສະຖິຕິ, ມາດຕະຖານ ແຕ່ຕ້ອງດຳເນີນໄປຕາມກົດລະບຽບ ແລະ ກະຕິກາ ການ ແຂ່ງຂັນປະເພດດັ່ງກ່າວ ແນໃສ່ສ້າງຄວາມມ່ວນຊື່ນ, ຄວາມສາມັກຄີ, ສຸຂະພາບ, ມິດຕະພາບ, ຄວາມເຂົ້າໃຈ ຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ທັງເປັນການປະກອບສ່ວນເຮັດໃຫ້ສັງຄົມມີຄວາມປອດໃສ, ຫ່າງໄກຈາກສິ່ງເສບຕິດ.

ການຈັດການແຂ່ງຂັນກິລາ-ກາຍຍະກຳມວນຊົນ ແມ່ນ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດ ຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ໃຫ້ມີການຄຸ້ມຄອງຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ຂ. ພະລະສຶກສາ ແລະ ກິລາ-ກາຍຍະກຳ ໃນສະຖານການສຶກສາ

ມາດຕາ 20 (ປັບປຸງ) ພະລະສຶກສາ ແລະ ກິລາ-ກາຍຍະກຳ ໃນສະຖານການສຶກສາ

ພະລະສຶກສາ ແລະ ກິລາ-ກາຍຍະກຳ ໃນສະຖານການສຶກສາ ແມ່ນ ວິຊາຮຽນໜຶ່ງ ໃນ ຫຼັກສູດການສຶກສາ ແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ຜູ້ຮຽນມີຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດພື້ນຖານ ກ່ຽວກັບກິລາ-ກາຍຍະກຳ ໂດຍຜ່ານບົດຮຽນການເຄື່ອນໄຫວດັ່ງກ່າວ ເພື່ອເປັນການສົ່ງເສີມສຸຂະພາບ, ຄວາມສາມັກຄີ, ຄວາມມ່ວນ ຊື່ນ, ລະບຽບວິໄນ, ຜູ້ທີ່ມີພອນສະຫວັນດ້ານກິລາ-ກາຍຍະກຳ ທັງເປັນການປະກອບສ່ວນປະຕິບັດການສຶກ ສາຮອບດ້ານ.

ມາດຕາ 21 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງສະຖານການສຶກສາ

ສະຖານການສຶກສາ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ປະຕິບັດຕາມຫຼັກສູດ, ໂຄງການ ກ່ຽວກັບພະລະສຶກສາ ແລະ ກິລາ-ກາຍຍະກຳ;
2. ຄຸ້ມຄອງ, ນຳໃຊ້ ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ວັດຖຸປະກອນ ກ່ຽວກັບພະລະສຶກສາ ແລະ ກິລາ- ກາຍຍະກຳ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ;
3. ຈັດຕັ້ງໃຫ້ນັກຮຽນ, ນັກສຶກສາ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການເຄື່ອນໄຫວກິລາ-ກາຍຍະກຳ ໃນສະ ຖານການສຶກສາ ແລະ ສັງຄົມ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
4. ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພໃຫ້ແກ່ຜູ້ສອນ ແລະ ຜູ້ຮຽນ ໃນເວລາເຄື່ອນໄຫວພະລະສຶກສາ ແລະ ກິລາ-ກາຍຍະກຳ;
5. ສົ່ງເສີມນັກຮຽນ, ນັກສຶກສາ ຜູ້ມີພອນສະຫວັນທາງດ້ານກິລາ-ກາຍຍະກຳ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ ເຂົ້າຮ່ວມໃນຂະບວນການກິລາ-ກາຍຍະກຳ ທັງຮັບປະກັນການສຶກສາຮຳຮຽນ ຂອງນັກຮຽນ, ນັກສຶກສານັ້ນ;
6. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

